

Een prairieborder ook in ons Arboretum

door Corry Lambregts

Bij het lezen van het woord prairie krijg je meteen visioenen van grote Amerikaanse grasvlaktes. Ze zijn in Noord-Amerika ontstaan na de vorming van de Rocky Mountains en liggen aan de oostkant daarvan, in de staten Montana, Dakota, Nebraska, Kansas en Colorado. Die gebieden zijn ook bekend van de allang uitgestorven dinosaurussen. Nu nog leven er bizons, coyotes en wilde paarden. We kennen ze ook als woongebieden van vele indianenstammen. De hoge bergen zorgen voor de droge vlaktes erachter, waar vooral grassen en enkele bloemplanten kunnen groeien. Bomen komen er weinig voor en worden door bosbranden regelmatig vernietigd, net als verdorde grassen. De wortels sterven daarbij niet af. En de as zorgt voor nieuwe vruchtbaarheid. Alleen in voor- en najaar komt er regen voor. De grassen, zeker de overblijvende soorten, hebben lange wortels, waarmee ze tot diep in de grond water kunnen

vinden en tevens erosie tegengaan. Die grassen zijn ook het voedsel voor de daar levende dieren, en zij zorgen weer voor bemesting. Voor mensen is de celulose uit de grassen onverteerbaar. Wel eetbaar voor de mens zijn de zaden die veel zetmeel en suikers bevatten.

In ons land begon de bekende tuinarchitect Piet Oudolf al jaren geleden met het ontwerpen van prairieborders. Zijn manier van planten mengen geeft een heel natuurlijke uitstraling.

Daarbij wijkt hij wel af van de originele wilde prairies: niet 80% grassen, maar 20 tot 40% en mengt hij veel vaste planten door die de concurrentie met grassen aankunnen. Die planten moeten stevige stengels hebben, droogteresistent zijn, liefst een lange bloeiperiode hebben en een mooi herfst- en winterbeeld geven.

Na een bezoek aan diverse tuinen met zulke plantenborders en vooral een in het Engelse Sussex, kwam er bij mij het verlangen op om ook zoiets te proberen. Deze Sussex-prairietuin, van meer dan een hectare, is geheel beplant met hoge grassen en passende vaste planten. Men kan er tussen de planten doorlopen als in een doolhof. De sensatie van wuivende grassen, bloeiende planten in diverse kleurgroepen en het zoemen van bijen en de fladderende vlinders daartussen, is een onvergetelijke ervaring.

De sensatie om tussen wuivende grassen door te lopen is een onvergetelijke ervaring.

Prairieborder in het najaar

In ons Arboretum hebben we een Amerikaans deel. Daarin liggen ook verschillende bloemborders. In de zonnigste border, grenzend aan het pad aan de voorkant en begrensd door gras aan de achterkant, stonden al veel geschikte planten, voor het maken van een prairieborder. Die plek was dus ideaal om mijn wens in vervulling te laten gaan.

In februari 2013 is een begin gemaakt met het leeghalen van de beoogde border. Vanzelfsprekend maakten we eerste een inventarisatie en een beplantingsplan. De zes aanwezige kleinblijvende *Aesculus*-exemplaren en een jonge *Halesia*-struik bleven staan. Alle vaste planten die een naambordje hadden, werden tijdelijk met bijbehorende bordjes op het gras neergezet. Alle niet bruikbare planten werden naar andere tuindelen verplaatst.

Daarna is de grond diep omgespit, zoveel mogelijk onkruid ontdaan en

Prairieborder in bloei

voorzien van een laag schone compost. Ondertussen ging het nog stevig vriezen. Alle planten op het droge, moesten beschermd worden.

Half maart kon worden begonnen met het inplanten. Als eerste het hoge gras *Calamagrostis acutiflora*, Rietgras, dat meer dan 1,25 m hoog kan worden. Daarvan was zoveel aanwezig dat er een lange smalle strook, in de lengte van de hele borden kon worden geplant. Deze golvende lijn zorgt de hele zomer voor beweging in de border, een “wave”. Bovendien is het gras na enkele jaren gemakkelijk weer smaller te steken op deze manier. De paarse *Phlox paniculata* werd voor en achter het gras gezet. Achter de lijn met grassen staan veel groepen *Helianthus* ‘Lemon Queen’ die nu (september) bloeiend boven het gras uitkomen. Deze planten hebben in de nazomer wel steun nodig gehad. Volgend seizoen worden ze in mei/juni teruggeknipt om dat probleem te voorkomen. Aan de achterkant van de border, grenzend aan het grasveld, zijn de meeste Aster-soorten en cultivars die aanwezig waren teruggeplant. Ze geven in de herfst een mooie kleurschakering tussen paars en roze. Enkele soorten die niet op de juiste plaats staan zullen in de herfst worden herplaatst. Want in het volgende voorjaar zijn hoogte en bloemkleur niet herkenbaar.

Aan de zijde van het pad, wordt de border begrensd door een klein haagje van goudkleurige *Euonymus*. Het algemeen voorkomende zenegroen, *Ajuga reptans*, is als eerste daarnaast aangeplant. Ertussen is de eenjarige *Papaver californica* gezaaid. Die gaf wat extra kleur en volume deze eerste zomer.

Overige grassen die in de border staan zijn het bronskleurige *Carex buchananii*, *Panicum virgatum* ‘Shenandoah’ en *Molinia caerulea*, de laatste twee met een luchtige bloeiwijze.

Akelei en *Tradescantia* die al aanwezig waren hebben hun plaats teruggekregen.

Evenals de roze en paarse *Monarda*'s en de gele *Rudbeckia fulgida* ‘Goldsturm’.

Nieuw bijgeplant zijn *Lobelia siphilitica*, *Gaura lindheimeri*, *Veronicastrum virginicum* en bollen van *Liatris spicata* in de kleur paars.

De hoofdbloei van de border is nu vooral in de nazomer en herfst te zien. Om het geheel ook vroeger in het jaar aantrekkelijk te maken is er nog een wensenlijstje voor vroegbloeiende bolgewassen.

Andere planten die in een prairieborder passen zijn: *Echinacea*, *Sanguisorba*, *Helenium*, *Physostegia* of scharnierbloem in wit of paars, *Agastache*, *Salvia*, *Verbena*, zowel *V. bonariensis* als *V. hastata*, *Amsonia*, *Baptisia* en voor wie zich niet strikt tot de keuze voor Amerikaanse planten wil of hoeft te beperken is de keuze nog ruimer. Dat geldt ook voor andere soorten grassen: o.a. in *Miscanthus*-soorten met blonde, gouden of bijna paarse aren.

Terugkijkend op dit seizoen heeft de border zowel meer structuur als kleur gekregen. Het onderhoud is te overzien geweest. Wij kiezen er niet voor om de aarde af te strooien met lavakorrels, zoals in veel prairieborders gebruikelijk is. Zo kunnen we eventuele zaailingen beter verwijderen en nog correcties aanbrengen. Enkele gaten zullen nog vol groeien of met andere planten gevuld worden.

Het maken van de prairieborder en het samen werken in de tuin, heeft plezier en voldoening gegeven. Hopelijk blijven onze bezoekers er nog jaren met genoegen naar kijken.

